

1*	Miejsce egzaminu	
2*	Numer Kandydata	
3*	Kierunek studiów	
4	Liczba uzyskanych punktów/100

* - wypełnia Kandydat

Test

**z języka polskiego dla absolwentów szkół z polskim
językiem nauczania**

Wersja A

2011 rok

I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

...../10p.

A. Po dwukrotnym wysłuchaniu tekstu, proszę zaznaczyć prawidłowe odpowiedzi:*P – dla informacji prawdziwej, N – dla informacji nieprawdziwej.***0. W tym roku obchodzimy 100. rocznicę śmierci Skłodowskiej.****P / N**

1. Maria Skłodowska-Curie jest zwyciężczynią międzynarodowego

konkursu na kobietę wszech czasów.

P / N2. Pierwiastek, który odkryła nosi nazwę *polon* ze względu na przyjaźń

z Paulem Langevinem.

P / N

3. Po śmierci męża została profesorem paryskiej uczelni..

P / N

4. Nagrodę Nobla z chemii otrzymała już kiedy owdowiała.

P / N5. Maria miała dwóch synów, a jeden z nich również został laureatem Nagrody Nobla. **P / N**

0.	1.	2.	3.	4.	5.
N					

B. Proszę uzupełnić tekst brakującymi słowami, dokonując wyboru spośród podanych poniżej propozycji.

Po ukończeniu gimnazjum Maria Skłodowska pracowała jako (1)....., aby zgromadzić (2)..... na studia za granicą. Zakochała się w Kazimierzu, synu swoich (3)..... Po nieudanym związku wróciła do Warszawy. W tamtych czasach młode Polki nie mogły (4)..... studiować. Jedynie konspiracyjny Uniwersytet Latający był szansą na zdobycie wykształcenia. Po studiach na Sorbonie Maria - wielka (5)..... idei pozytywizmu i patriotka – pragnęła podjąć pracę naukową na uczelni w Krakowie. Ze względu na płęć spotkała się z odmową. Wyjechała do Francji.

(1) pokojówka / guwernantka / sanitariuszka / germanistka

(2) dokumenty / argumenty / fundusze / rzeczy

(3) właścicieli / krewnych / kredytodawców / chlebodawców/

(4) legalnie / długo / zaocznie / bezpłatnie

(5) przeciwniczka / entuzjastka / spadkobierczyni / zwyciężczyni

II. TEST LEKSYKALNO-GRAMATYCZNY

_ /30p.

1. Proszę uzupełnić tekst, podane w nawiasach wyrazy wpisać w odpowiedniej formie, dodając – tam, gdzie to konieczne – właściwy przyimek.

Zanim wyjechałem **na studia**⁰ (**studia**), cała rodzina zebrała się, aby dać mi **cenne wskazówki**⁰ (**cenne wskazówki**).

Uznano, że nie znam się¹ (nic), więc zawsze powinienem radzić się²³ (doświadczeni krewni)^{2;3}. Mam się kierować zasadą ograniczonego zaufania. Nie, żebym wszystkich miał podejrzewać⁴⁵ (zła wola)^{4;5}, ale powinienem być ostrożny. Oczywiście ostrzegano mnie również⁶⁷ (fałszywi przyjaciele)^{6;7}, którzy tylko czekają, aby⁸ (ja) oszukać. Podziękowałem⁹¹⁰ (troskliwa rodzinka)^{9;10} za rady i z ulgą wsiałem do pociągu.

_ /5p. (10x0,5p.)

2. Proszę uzupełnić tekst wyrazami podanymi w nawiasach w odpowiedniej formie. Liczebniki proszę napisać słowami.

Moja dziewczyna ma na imię Ewa i ma **osiemnaście lat**⁰ (**18, rok**). W Łodzi mieszkają jej rodzice i¹ (3, rodzeństwo). Ewa studiuje w stolicy, gdzie wynajmuje mieszkanie z² (4, koleżanka). Lubi je, bo często śpiewają i robią fantastyczne pierogi, na które chętnie przychodzą³ (2, sąsiad). W grupie na socjologii spotyka codziennie⁴ (kilkanaście, chłopiec), więc po zajęciach z radością poświęca czas⁵ (5, przyjaciółki).

_ /5p.

3. Proszę połączyć każdy czasownik z jednym z rzeczowników w odpowiedniej formie.

firma, działanie, **rozwiązanie**, wybór, komplikacje, wyzwanie

(0) **znaleźć rozwiązanie**

- (1) rzucić
- (2) dokonać
- (3) zapobiegać
- (4) zarządzać
- (5) przystąpić do

_ /5p.

4. Proszę uzupełnić zdania podanymi w ramce frazeologizmami w odpowiedniej formie.

Uwaga: jeden z nich jest zbędny.

spocząć na laurach, pępek świata, szczwany lis, wpaść komuś w oko, wyssane z palca, kawał drania, **milczeć jak grób**

(0) Chociaż bardzo chcieliśmy poznać jego sekret, **on milczał, jak grób**.

(1) Antek to jest , wczoraj znów wszystkich naciągał na piwo. Jak mu się to udaje?

(2) Wszystko dla ciebie! Tylko ty jesteś ważny! Zachowujesz się jakbyś był

(3) Odkąd dostała piątkę z matematyki,

(4) Nie wierzę ani jednemu słowu, z tego, co jest tu napisane. To wszystko jest

(5) To bardzo ładna dziewczyna. Nie dziwię się, że ci

_/5p.

5. Proszę przekształcić zdania - nie zmieniając ich sensu.

(0) Naukowcy uważają, że lato będzie okresem wielkich powodzi.

Zdaniem naukowców lato będzie okresem wielkich powodzi.

(1) Znam mało popularne języki obce i mogę bez trudu znaleźć pracę.

Dzięki

(2) Nie mogliśmy pójść na spacer po parku, ponieważ padał deszcz.

Z powodu

(3) Kiedy Piotr wyjechał, zrobiło się pusto.

Po

(4) Chcę uzyskać wizę do USA, więc muszę pojechać na rozmowę do ambasady.

W celu

(5) Obiecałeś pracę pierwszemu kandydatowi, jaki się trafił, choć masz inne zasady.

Wbrew

_/10p.

III. ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO

_/10p.

Z rozważań polskiego artysty – Jerzego Maksymiuka.

Niewykluczone⁰, że nasz świat nie jest jedyny, tak w każdym razie twierdzą wyznawcy teorii wieloświata. [...] Tak czy owak, pewne jest jedynie to, że nauka nie wie wszystkiego. Wielu fizyków (może większość?) twierdzi, że prawa fizyki dotyczące świata są doskonałe, że nie mogą być jednak dziełem przypadku. Istotnie, to zastanawiające ... Mnie zwykła brzoza i jej uroda zadziwia nie mniej niż fakt, że pod wpływem impulsu¹ nerwowego rozgałęzione końce wysyłają neurotransmitery – substancje, które pobudzają sąsiadującą komórkę i w ten sposób [...] przekazują sygnał.

W ramach totalnego zadziwienia nad światem i powstawaniem wszystkiego, poczynając od kwarków, a kończąc na świadomości, dochodzę do – być może dziwnego – podsumowania: nie można żyć, kierując się wyłącznie logiką. W ramach tego poglądu znajduję m.in. miejsce na zmianę poglądów², błędzenie, a także wybaczenie. Również sobie.

Mimo sukcesów [...] czułem się jak zagoniony zając. Długo trwało nim sobie uprzytomniłem³, że po prostu jestem przepracowany. Nie miałem siły, nic mnie nie cieszyło.

„Money busy time” – zachwyciałem się tym zdaniem, usłyszonym w Szkocji, rozumiejąc je w ten sposób, że pieniądze dadzą mi wolność. Nieprawda. Zarabiałem dużo, ale utraciłem wolność, zbyt uzależniając się od pracy i sukcesu. [...]

Na szczęście zapędzony zając jakoś się wykaraskał⁴. Podniósł z trudem głowę, rozejrzał się, zauważył brzozę, słońce i ... ulubioną zieleninę. Komponowanie to moja zielenina. [...] Zdarza się, że szukając najlepszego brzmienia, gram jakiś akord, gram po tysiąc razy. Jaka to męcząca przyjemność! Dbam, żeby pisać swoje, naprawdę swoje nuty.

Za bardziej wartościowe niż wszystkie moje zapożyczenia uważam dwa naprawdę dobre takty w tangu napisanym do nieoczekiwane odnalezionego filmu „Mania” z Polą Negri. Dobra zasada: odcisnij swój stempel!

[...] Dobrze, że nie mam teraz swojej orkiestry. Długo by trwało, nim pozwoliłbym jej na granie repertuaru, który przez masę dźwięku ukryje niedostatki wykonania. Zauważyłem, że wszelkie braki uwydatniają się niepomiarnie⁵, gdy gra niewielka grupa instrumentów. Nikt nikogo nie przykrywa i prawda jest podana na dłoni. [...] Solowa gra jednego z instrumentalistów obniżała wartość orkiestry co najmniej o jedną klasę. Trudno mi było to znieść. Orkiestrze trudno było mnie znieść. Jednak w tym przypadku nie zmienię się. Orkiestrze ofiaruję nudną pracę nad jakością dźwięku. I swój stempel. Może wytarty, ale mój.

Fragmenty artykułu Jerzego Maksymiuka „Odcisnąć swój stempel”, Charaktery nr 2/2011

A. Proszę zaznaczyć w tabeli odpowiedni synonim dla podkreślonych w tekście wyrazów:

0.	niemożliwe	niestosowne	<u>prawdopodobne</u>
1.	szoku	bodźca	skurczu
2.	opinii	przesądów	wyglądu
3.	oprzytomniałem	uwierzyłem	zrozumiałem
4.	zastanowił	wyratował	zatrzymał
5.	nie bardzo	nieznacznie	bardzo

_/5p.

B. Proszę krótko odpowiedzieć na pytania związane z tekstem.

0. Rozważania Jerzego Maksymiuka dotyczą między innymi:

- a) problemów politycznych;
- b) zjawisk fizycznych;
- c) początku świata.

1. Kim jest autor tego tekstu?
 - a) Wiolonczelistą;
 - b) Dyrygentem;
 - c) Słynnym pianistą.
2. Jerzy Maksymiuk uważa, że:
 - a) pieniądze dają wolność;
 - b) pieniądze niszczą wolność;
 - c) pieniądze zastępują wolność.
3. „Zielenina” dla autora tekstu to metaforyczne określenie:
 - a) jego największej pasji;
 - b) jednej z jego kompozycji;
 - c) fortuny, którą zarobił za granicą.
4. Dlaczego autor nie chce mieć teraz swojej orkiestry?
 - a) Ponieważ chce uwolnić się od nudnej pracy oferowanej mu w orkiestrze.
 - b) Gdyż woli kierować małymi zespołami, a nie orkiestrą.
 - c) Ponieważ lubi dopracowywać utwory do perfekcji, czym zadręcza muzyków.
5. Według autora „wytarty stempel” to:
 - a) autentyczność jego własnych dzieł;
 - b) jego własnoręczny podpis na końcu utworu;
 - c) pieczętka, którą stawia na własnych pracach.

0.	1.	2.	3.	4.	5.
c					

_/5p.

IV. PISANIE

___/15p.

Proszę wybrać jeden z podanych tematów i napisać tekst zawierający 15 zdań.

1. *Czy życie bez komputera to koszmar?*
2. *Jak wyglądałoby Pani/Pana życie, gdyby można je było zacząć od nowa?*
3. *Czy zgadza się Pani/Pan ze stwierdzeniem Antoine de Saint-Exupéry: Tylko sercem widzimy dobrze - najważniejsze jest niewidoczne dla oczu.*

WYBIERAM TEMAT NR

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

V. WIEDZA O LITERATURZE I JĘZYKU POLSKIM

___/35p.

1. Proszę wpisać imię i nazwisko autora każdego utworu.

	Tytuł utworu		Autor
0.	<i>Odprawa posłów greckich</i>	0.	Jan Kochanowski
1.	<i>Pan Cogito</i>	A.	
2.	<i>Genezis z Ducha</i>	B.	
3.	<i>Granica</i>	C.	
4.	<i>Psalterz Dawidów</i>	D.	
5.	<i>Na skalnym Podhalu</i>	E.	

Uwaga: spośród nazwisk autorów dwa są zbędne.

Czesław Miłosz, **Jan Kochanowski**, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Zofia Nałkowska, Mikołaj Rej, Zbigniew Herbert, Juliusz Słowacki, Adam Mickiewicz,

___/5p.

2. Proszę podanym epokom literackim przypisać ramy czasowe ich występowania w Polsce i zamieścić odpowiedzi w tabeli poniżej.

(0) literatura współczesna

A. 1864 – schyłek XIX w.

(1) barok

B. 1939 – 1989/2011

(2) średniowiecze

C. 1918 – 1939

(3) oświecenie

D. II pół. XVI w. – lata 40. XVIII w.

(4) pozytywizm

E. II pół. XVIII w. – 1822

(5) XX- lecie międzywojenne

F. X – XV w.

0.	1.	2.	3.	4.	5.
B.					

___/5p.

3. Proszę zaznaczyć w tabeli prawidłową odpowiedź.

(0) Autorem *Odprawy posłów greckich* jest:

a) Jan Parandowski

b) Jan Kochanowski

c) Julian Ursyn Niemcewicz

(1) Które z podanych zdań jest zdaniem podrzędnym okolicznikowym celu?

- a) Pójdę z tobą pod warunkiem, że nie będzie padało;
- b) Kto się uczy, ten zda egzaminy;
- c) Wyszedłem z domu, żeby zrobić zakupy.

(2) Pamiętniki Jana Chryzostoma Paska stanowiły źródło inspiracji dla:

- a) Szymona Szymonowica;
- b) Henryka Sienkiewicza;
- c) Marii Konopnickiej.

(3) Równoważnik zdania, to wypowiedzenie, w którym:

- a) nie ma orzeczenia, ale można je wprowadzić;
- b) nie ma orzeczenia, ale nie można go wprowadzić;
- c) jest orzeczenie, ale nie ma podmiotu.

(4) Artystyczna autobiografia Bruno Schulza nosi tytuł:

- a) *Sklepy korzenne*;
- b) *Sklepy jubilerskie*;
- c) *Sklepy cynamonowe*.

(5) W sztuce i literaturze renesansu zaznacza się troska o:

- a) zbawienie wieczne człowieka;
- b) wszechstronny rozwój i godność człowieka;
- c) niepodważalność nauki Kościoła.

(6) Wymyślone imię Dusiołek w wierszu Bolesława Leśmiana to:

- a) neologizm;
- b) makaronizm;
- c) rusycyzm.

(7) Za początek romantyzmu w Polsce uznaje się datę 1822, gdyż był to rok:

- a) wybuchu powstania;
- b) wydania cyklu *Ballady i romanse*;
- c) wydania poematu *Pan Tadeusz*.

(8) Pieśnią, która była uważana za pierwszy polski hymn jest:

- a) *Rota*;
- b) *Bogurodzica*;
- c) *Pieśń Legionów Polskich we Włoszech*.

(9) Dynamiczny rozwój miasta Łodzi pod koniec XIX w. został przedstawiony w powieści:

- a) *Lalka*;
- b) *Placówka*;
- c) *Ziemia obiecana*.

(10) Literacką Nagrodę Nobla otrzymało:

- a) czworo Polaków;
- b) pięcioro Polaków;
- c) sześcioro Polaków.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
b.										

_/10p.

4. Proszę wybrać właściwą definicję podanych pojęć.

(0) Eufemizm –

A. wypowiedź lub utwór będące ośmieszającym naśladowaniem jakiegoś stylu, dzieła, gatunku literackiego;

(1) Parodia –

B. wyraz lub zwrot, który zastępuje inne wyrazy, które z różnych powodów uważa się za zbyt dosadne lub nieprzyzwoite;

(2) Anafora –

C. wyraz określający rzeczownik;

(3) Epitet –

D. wezwanie, rozwinięta apostrofa stanowiąca początek utworu literackiego;

(4) Onomatopeja –

E. wyraz naśladowujący dźwięki i odgłosy naturalne, w tym dźwięki wydawane przez zwierzęta;

(5) Inwokacja –

F. figura stylistyczna polegająca na powtórzeniu tego samego wyrazu lub zwrotu na początku kolejnych zdań, wersów, zwrotek.

0.	1.	2.	3.	4.	5.
B.					

_/5p.

5. Proszę przeczytać wiersz i napisać jego interpretację.

Kim jest podmiot liryczny tego wiersza? Jakie stany emocjonalne są tu wyeksponowane? Jak jest przesłanie tego wiersza i do kogo jest ono skierowane? Jak można rozumieć tytuł tego utworu?

Edward Stachura *Piosenka dla zapowietrzonego*

Cudownie jest:
Powietrze jest!
Dwie ręce mam,
Dwie nogi mam!

W chlebaku chleb,
Do chleba ser,
Do picia deszcz.

.....

Nadchodzi noc
I zimno z nią.
Mam ręce dwie,
Obejmę się.

Ukryję się,
Utulę się
We własną sierść.

.....

Daleko świt,
Nie widać nic.
Dwie nogi mam,
Dojdziemy tam.

Szczekają psy!
Fruwają mgły!
Niech pani śpi!

.....

Powietrze jest:
Cudownie jest!

_ /10p.